
Nitisaram

—
निसारं

—
Document Information

Text title : Nitisaram

File name : nItisAram.itx

Category : misc, subhaashita, sahyta

Location : doc_z_misc_general

Author : mahAkavi ghaTakarpara

Proofread by : Seshadri N, PSA Easwaran

Description/comments : Kavyasangraha, Ed. John Haeblerlin, 1847, Jibananda Vidyasagara 1888

Latest update : June 12, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 12, 2022

sanskritdocuments.org

ನೀತಿಸಾರಂ

ಗಿರೌ ಕಲಾಪೀ ಗಗಣೇ ಪಯೋದಾ ಲಕ್ಷಾಂತರೇಽರ್ಕಶ್ಚ ಜಲೇಷು ಪದ್ಮಾಃ .
ಇಂದುರ್ಧ್ವಲಕ್ಷಂ ಕುಮುದಸ್ಯ ವಂಧುರ್ಯೋ ಯಸ್ಯ ಮಿತ್ರಂ ನ ಹಿ ತಸ್ಯ ದೂರಂ ..

1..

ಮಾತಾ ನಿಂದತಿ ನಾಭಿನಂದತಿ ಪಿತಾ ಭ್ರಾತಾ ನ ಸಂಭಾಷತೇ
ಭೃತ್ಯಃ ಕುಪ್ಯತಿ ನಾನುಗಚ್ಛತಿ ಸುತಃ ಕಾಂತಾ ಚ ನಾಲಿಂಗತೇ .
ಅರ್ಥಪ್ರಾರ್ಥನಶಂಕಯಾ ನ ಕುರುತೇಽಪ್ಯಾಲಾಪಮಾತ್ರಂ ಸುಹೃತ್
ತಸ್ಮಾದರ್ಥಮುಪಾರ್ಜಯಸ್ವ ಚ ಸಖೇ ಸ್ವಾರ್ಥಸ್ಯ ಸರ್ವೇವಶಾಃ .. 2..

ಧನೈರ್ನಿಷ್ಕುಲೀನಾಃ ಕುಲೀನಾ ಭವಂತಿ

ಧನೈರಾಪದಂ ಮಾನವಾ ನಿಸ್ತರಂತಿ .

ಧನೇಭ್ಯಃ ಪರೋ ವಾಂಧವೋ ನಾಸ್ತಿ ಲೋಕೇ

ಧನಾನ್ಯರ್ಜಯಧ್ವಂ ಧನಾನ್ಯರ್ಜಯಧ್ವಂ .. 3..

ಅರ್ಥಸ್ಯ ಪುರುಷೋ ದಾಸೋ ದಾಸಸ್ತ್ವ ಧೋ ನ ಕಸ್ಯಚಿತ್ .

ಇತಿ ಸತ್ಯಂ ಮಹಾರಾಜ ಬದ್ಧೋಽಸ್ಮರ್ಥೇನ ಕೌರವೈಃ .. 4..

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮೋಽಭೂದಪಿ ವಾಮನೋಽಸೌ

ಸ ಸೂಕರಶ್ಚೇತಿ ಸ ವೈ ನೃಸಿಂಹಃ .

ನೀಚೈರನೀಚೈರತಿ ನೀಚನೀಚೈಃ

ಸರ್ವೈರುಪಾಯೈಃ ಫಲಮೇವ ಸಾಧ್ಯಂ .. 5..

ಚಲಚ್ಚಿತ್ತಂ ಚಲದ್ವಿತ್ತಂ ಚಲಜ್ಜೀವನಯೌವನಂ .

ಚಲಾಚಲಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಕೀರ್ತಿಯಸ್ಯ ಸ ಜೀವತಿ .. 6..

ಸ ಜೀವತಿ ಯಶೋ ಯಸ್ಯ ಕೀರ್ತಿಯಸ್ಯ ಸ ಜೀವತಿ .

ಅಯಶೋಽಕೀರ್ತಿಸಂಯುಕ್ತೋ ಜೀವನ್ನಪಿ ಮೃತೋಪಮಃ .. 7..

ವೃದ್ಧಸ್ಯ ವಚನಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಮಾಪತ್ಕಾಲೇ ಹ್ಯುಪಸ್ಥಿತೇ .

ಸರ್ವತ್ರೈವಂ ವಿಚಾರೇಣ ನಾಹಾರೇ ನ ಚ ಮೈಥುನೇ .. 8..

ಕ್ಷಚಿದ್ರುಷ್ಟಃ ಕ್ಷಚಿತ್ತುಷ್ಟೋ ರುಷ್ಟಸ್ತುಷ್ಟಃ ಕ್ಷಣೇ ಕ್ಷಣೇ .

ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತಚಿತ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದೋಽಪಿ ಭಯಂಕರಃ .. 9..

ನಿಮಿತ್ತಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಹಿ ಯಃ ಪ್ರಕುಪ್ಯತಿ

ಧ್ರುವಂ ಸ ತಸ್ಯಾಪಗಮೇ ಪ್ರಸೀದತಿ .

ಅಕಾರಣದ್ವೇಷಿ ಮನಸ್ತು ಯಸ್ಯ

ಕಥಂ ಜನಸ್ತಂ ಪರಿತೋಷಯಿಷ್ಯತಿ .. 10..

ದಶ ವ್ಯಾಘ್ರಾ ಜಿತಾಃ ಪೂರ್ವಂ ಸಪ್ತಸಿಂಹಾಸ್ತ್ರಯೋ ಗಜಾಃ .

ಪಶ್ಯಂತು ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾ ಅದ್ಯ ಯುದ್ಧಂ ತ್ವಯಾ ಮಯಾ .. 11..

ಸಿಂಹ ಉವಾಚ -

ಗಚ್ಛ ಸೂಕರ ಭದ್ರಂತೇ ಬ್ರೂಹಿ ಸಿಂಹೋ ಮಯಾ ಜಿತಃ .

ಪಂಡಿತಾ ಏವ ಜಾನಂತಿ ಸಿಂಹಸೂಕರಯೋರ್ಬಲಂ .. 12..

ಉದ್ಯೋಗಿನಂ ಪುರೂಷಸಿಂಹಮುಪೈತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-

ರ್ಥ್ಯವೇನ ದೇಯಮಿತಿ ಕಾಪುರುಷಾ ವದಂತಿ .

ಧೈವಂ ನಿಹತ್ಯ ಕುರು ಪೌರುಷಮಾತ್ಮಶಕ್ತ್ಯಾ

ಯತ್ತೇ ಕೃತೇ ಯದಿ ನ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ ಕೋಽತ್ರ ದೋಷಃ .. 13..

ಏಕಾ ಭಾರ್ಯಾ ಪ್ರಕೃತಿಮುಖರಾ ಚಂಚಲಾ ಚ ದ್ವಿತೀಯಾ

ಪೂರುಷೈಕೋ ಭುವನವಿಜಯೀ ಮನ್ಮಥೋ ದುರ್ನಿವಾರಃ .

ಶೇಷಃ ಶಯ್ಯಾ ಶಯನಮುದಧೌ ವಾಹನಂ ಪನ್ನಗಾರಿಃ

ಸ್ಕಾರಂ ಸ್ಕಾರಂ ಸ್ವಗೃಹಚರಿತಂ ದಾರುಭೂತೋ ಮುರಾರಿಃ .. 14..

ಅತಿದೂರಪಥಶ್ರಾಂತಾಶ್ಚಾಯಾಂ ಯಾಂತಿ ಚ ಶೀತಲಾಂ .

ಶೀತಲಾಶ್ಚ ಪುನರ್ಯಾಂತಿ ಕಾ ಕಸ್ಯ ಪರಿದೇವನಾ .. 15..

ಅಪಮಾನಂ ಪುರಷ್ಯತ್ಯ ಮಾನಂ ಕೃತ್ವಾ ಚ ಪೃಷ್ಠಕೇ .

ಸ್ವಕಾರ್ಯಮುದ್ಧರೇತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಾರ್ಯಧ್ವಂಸೋ ಹಿ ಮೂರ್ಖತಾ .. 16..

ಏಕೋ ಹಿ ದೋಷೋ ಗುಣಸನ್ನಿಪಾತೇ ನಿಮಜ್ಜತೀಂದೋರಿತಿ ಯೋಽವಭಾಷೇ .

ನೂನಂ ನ ದೃಷ್ಟಂ ಕವಿನಾಪಿ ತೇನ ದಾರಿದ್ರ್ಯದೋಷೋ ಗುಣರಾಶಿನಾಶೀ .. 17..

ಕೃತಸ್ಯ ಕರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ಮೃತಸ್ಯ ಮರಣಂ ತಥಾ .

ಗತಸ್ಯ ಶೋಚನಾ ನಾಸ್ತಿ ಹ್ಯೇತದ್ವೇದವಿದಾಮೃತಂ .. 18..

ನಾಕಾಲೇ ಮ್ರಿಯತೇ ಜಂತುವಿದ್ಧಃ ಶರಶತ್ಪ್ರರಪಿ .

ಕುಶಕಂಟಕವಿವಿಜ್ವೀರಪಿ ಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲೋ ನ ಜೀವತಿ .. 19..

ನಿಮಗ್ನಸ್ಯ ಪಯೋರಾಶೌ ಪರ್ವತಾತ್ ಪತಿತಸ್ಯ ಚ .

ತಕ್ಷಕೇನಾಪಿ ದಷ್ಟಸ್ಯ ಆಯುರ್ಮರ್ಮಾಣಿ ರಕ್ಷತಿ .. 20..

ಕರೋತು ನಾಮ ನೀತಿಜ್ಞೋ ವ್ಯವನಾಯಮಿತಸ್ತತಃ .

ಫಲಂ ಪುನಸ್ತದೇವ ಸ್ಯಾದ್ಯದ್ವಿಧೇರ್ಮನಸಿ ಸ್ಥಿತಂ .. 21..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಕವಿ ಘಟಕರ್ಪರ ವಿರಚಿತಂ ನೀತಿಸಾರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ..

Encoded by Seshadri N

Proofread by Seshadri N, PSA Easwaran

Nitisaram

pdf was typeset on June 12, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

